

Žurnāla IR paskaidrojumi par *Rīdzenes* sarunu publikāciju patiesumu

IR publicēja *Rīdzenes* sarunas 2017. gada jūnijā trijos žurnāla numuros. Jūlijā speciālizdevumā publicēti arī trīs pilni Aivara Lemberga sarunu atšifrējumi.

IR paskaidrojumi par...

- publiskotās informācijas atbilstību lietas materiāliem
- valsts nozagšanas pazīmēm
- oligarhu lietas izbeigšanu
- valsts nacionālās drošības apdraudējumu
- Satversmes pārkāpumiem un prettiesisku manipulāciju ar sabiedrisko viedokli, izmantojot medijus
- IR atbildību par informācijas patiesumu
- publicētās informācijas un sarunās minēto faktu atbilstību realitātei
- nepatiesas informācijas sniegšanu Komisijai

Publiskotās informācijas atbilstība lietas materiāliem

- IR publikācijas balstās faktiski notikušās, izmeklēšanas iestāžu fiksētās sarunās viesnīcā *Rīdzene*, un IR šo sarunu saturu **patiesi** atspoguļoja.
- Redakcija veica rūpīgu izvērtējumu un publicēja tikai tos sarunu fragmentus, kas satur sabiedrībai **būtisku** informāciju.
- IR publiskoja *Rīdzenes* sarunas veidā, ko atzina par **visatbilstošāko**, respektējot gan sabiedrības tiesības uzzināt būtisku informāciju, gan žurnālistu pienākumu aizsargāt avotu noslēpumu.

Avotu aizsardzība

- *Rīdzenes* sarunu saturs IR kļuva zināms no avotiem, kas **lūdza savu identitāti neatklāt.**
- Avotu aizsardzība aptver ne tikai personas datus, bet arī **faktiskos apstākļus**, kādos informācija sniegta, kā arī medija **nepubliskoto informāciju.**
- Valsts institūciju prasība izpaust žurnālista avotus ir **galējs solis**, piemēram, lai novērstu reālus draudus personas dzīvībai.
- Pienākums aizsargāt avotus jāievēro **neatkarīgi no tā, vai avots ir vai nav rīkojies prettiesiski**, vai pat apzināti izpaudis valsts noslēpumu.

Secinājums par sarunu saturu

- IR redakcijai ir zināms *Rīdzenes* sarunu saturs. Esam dzirdējušas katru zilbi un varam Komisijai apliecināt — Aivars Lembergs, Ainārs Šlesers, Jānis Dūklavs un citi sarunu dalībnieki ir **teikuši ikvienu cenzēto vai necenzēto vārdu, kas ir publicēts.**
- “Oligarhu lietas” nozīmīgums sabiedrībai ir tik būtisks, ka Saeimas deputātiem kā tautas priekšstāvjiem ir **pienākums izmantot savas īpašās pilnvaras** un nepastarpināti pārlicināties par publiskotās informācijas atbilstību krimināllietas materiāliem.

Par valsts nozagšanas pazīmēm

- slēptās īpašumtiesības *RTO* un lēmumu pieņemšana savtīgās interesēs
- Nekustamo īpašumu projekti Zaķusalā un Andrejsalā
- Uzturēšanās atļauju iniciatīva
- Nacionālā lidsabiedrība airBaltic
- Rīgas domes uzņēmumu “sakārtošana”
- Finansējums izdevniecībai “Mediju nams”
- Valsts amatpersonu iecelšana/atcelšana

Par krimināllietas izbeigšanu

- Izmeklēšanas izbeigšana pirmstiesas stadijā ir **nepamatota un neatbilst sabiedrības interesēm** apkarot augsta līmeņa sistēmisku korupciju.
- Aicinām izvērtēt likumdevēja rīcībā esošās iespējas padarīt šī kriminālprocesa materiālus **publiski pieejamus**.
- Aicinām izvērtēt amatpersonu atbildību, t.sk. **vai nav pamats ģenerālprokura atlaišanai** sakarā ar nolaidību, kā rezultāta iestājušās būtiski kaitīgas sekas.
(Prokuratūras likuma 41.1 panta 4.d.)

Par valsts nacionālās drošības apdraudējumu

- Poliṭiķi, kuri strādā **savās, nevis sabiedrības interesēs**, ir apdraudējums valsts drošībai.
- Poliṭiķi, kuriem **var inkriminēt noziedzīgu darbību**, ir apdraudējums valsts drošībai.
- Poliṭiķi, kuru **biznesa intereses ir atkarīgas no citas valsts** valdības labvēlības, ir apdraudējums valsts drošībai.

Par Satversmes pārkāpumiem

- Satversmes 2.pants nosaka, ka «Latvijas valsts **suverēnā vara pieder Latvijas tautai**». Rīdzenes sarunās iesaistītās amatpersonas cenšas izmantot valsti nevis Latvijas tautas, bet gan savās privātās interesēs, līdz ar to atņemt tautai varu.
- Satversmes 18.pants nosaka deputāta svinīgo solījumu: **būt uzticīgam Latvijai**, stiprināt tās suverentitāti – deputātu Šlesera un Urbanoviča iespējamais pārkāpums.

Par prettiesisku manipulāciju ar sabiedrisko viedokli

- Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums nosaka mediju redakcionālo brīvību un neatkarību. Sarunās redzama amatpersonu gatavība šos likuma pantus pārkāpt, **iejaucoties elektronisko plašsaziņas līdzekļu neatkarībā** Latvijas Televīzijā, LNT, PBK.
- Likums Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem nosaka patieso labuma guvēju atklāšanu. Sarunās rodas **nepārprotams priekšstats, ka faktiskie līdzīpašnieki Dienā ir Ainārs Šlesers, Andris Šķēle un Aivars Lembergs**, kas slēpts no sabiedrības.
- NB! Patiesas informācijas publicēšanu nevar uzskatīt par prettiesisku manipulāciju ar sabiedrisko viedokli.

Par žurnālistu un redakcijas atbildību par sniegtās informācijas patiesumu

- Likums par *Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem nosaka **pienākumu publicēt patiesību un tiesības personām prasīt nepatiesu ziņu atsaukšanu.***
- *Aivars Lembergs iesniegumā IR **nav norādījis nepatiesas ziņas Rīdzenes sarunu publikācijās un nav vērsies tiesā***
- *LŽA Ētikas kodekss nosaka: žurnālista galvenais uzdevums ir sniegt sabiedrībai patiesu un pārbaudītu informāciju. Ētikas komisija **nav konstatējusi ētikas kodeksa pārkāpumus Rīdzenes sarunu publikācijā.***

Par publikāciju un sarunās minēto faktu atbilstību realitātei

- *Rīdzenes* sarunu publikāciju patiesumu nosaka **atbilstība faktiski notikušajām sarunām**
- Arguments, ka sarunas nav patiesas, ja tajās runātais vēlāk nav īstenots, ir **loģiska kļūda**.
  - Ja *Rīdzenē* runāto pasludina par “viltus ziņām”, jo nākotnes notikumi nesakrīt ar teikto, tad arī ZZS vairāku vēlēšanu lozungs “Aivars Lembergs — premjera amata kandidāts” jāatzīst par “viltus ziņu”, jo Lembergs nekad tā arī nav kļuvis par premjeru.
- Būtiski **plāni ir reāli īstenojušies**: RTO
īpašumtiesību legalizēšana, Dienas sagrābšana
uc.

Par nepatiesas informācijas sniegšanu Komisijai un personu atbildību

- 18.septembra sēdē Komisijai sniegta nepatiesa informācija, aicinām izvērtēt personu atbildību
  - Apgalvojums, ka IR izdevēja patiesie labuma guvēji nav publiskoti, neatbilst patiesībai.
  - Apgalvojums, ka *Rīdzenes* sarunu publikācija par 79,49% ir viltus ziņas, ir absurdrā metodoloģijā balstīta nepatiesa informācija.
- Angažētu personu piesaiste, uzdodot tās par neatkarīgiem lietpratējiem, uzskatāma par valsts nozagšanas pazīmi un kompromitē Komisiju.